

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/373/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6114206832
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Dušan Ďurian
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6114206832.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa W. I. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom v D. P., Za L. č. XX, zastúpeného JUDr. Luciou Filipkovou, advokátkou so sídlom v Banskej Bystrici, Sládkovičova č. 26, proti odporcom: 1/ W. I. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom v D. P., Za L. č. XX, a 2/ Bc. P. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom v D. P., Za L. č. XX, o zaplatenie 36.034,81 € s príslušenstvom, o odvolaní odporcov 1/ a 2/ proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 12C/211/2014-94 zo dňa 06.03.2015, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu m e n í tak, že odporcom 1/ a 2/ p r i z n á v a oslobodenie od súdnych poplatkov v rozsahu 1/2 poplatkovej povinnosti.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením okresný súd nepriznal odporcom 1/ a 2/ oslobodenie od súdnych poplatkov. V odôvodnení uznesenia uviedol, že navrhovateľ sa návrhom na začatie konania od odporcov domáha zaplatenia sumy 36.034,81 € s príslušenstvom z titulu nevrátenej pôžičky peňazí. Okresný súd vydal dňa 28.05.2014 platobný rozkaz, ktorým uložil odporcom povinnosť zaplatiť navrhovateľovi uplatnenú sumu. Proti platobnému rozkazu podali odporcovia včas odpor, v ktorom súčasne požiadali o oslobodenie od platenia súdneho poplatku za odpor, ktorý predstavuje sumu 2.162,- €, a to z dôvodu nepriaznivej finančnej situácie. V žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov uviedli, že odporca 1/ je nezamestnaný, živiteľkou je len odporkyňa 2/ a majú dve nezaopatrené deti. Okresný súd mal z vyplneného tlačiva pre dokladovanie pomerov účastníka konania, ktorý navrhuje, aby mu bolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov za preukázané, že odporca 1/ je zamestnaný na dobu určitú, je spoluvlastníkom pozemku a rodinného domu; peniaze v banke predstavujú sumu 2,- €; požičané sumy z banky predstavujú sumu 4.915,25 € a 1.991,63 €, ktoré spláca mesačne v sume 20,- € na každú pôžičku; pôžičky od iných subjektov ako od banky v sume 620,- € spláca mesačne po 78,- €; náklady odporcu 1/ spočívajú v nákladoch na cestovanie do zamestnania mesačne v sume 40,- € a nákladoch na lieky mesačne po 20,- €; výdavky súvisiace s bývaním predstavujú sumu 145,- € mesačne; má dve nezaopatrené deti, o inú osobu sa nestará; ako zamestnávateľa uviedol spoločnosť C., a.s., kde je zamestnaný od 08.09.2014 na dobu určitú. Z vyplneného tlačiva pre dokladovanie pomerov účastníka konania, ktorý navrhuje, aby mu bolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov okresný súd vo vzťahu k odporkyňi 2/ zistil, že táto je zamestnaná vo V. nemocnici s poliklinikou F. D. O. od 01.09.2006 na dobu neurčitú; je spoluvlastníčkou nehnuteľností v katastrálnom území L.; je vlastníčkou motorového vozidla; výdavky spojené s cestovaním do zamestnania predstavujú sumu 40,- € mesačne a výdavky spojené s bývaním sumu 145,- € mesačne; zostatok na účte v banke predstavuje sumu mínus 1.174,46 €; bankové úvery sú v celkovej sume 5.415,25 €, ktoré spláca mesačne sumou 45,- €; úvery od iných osôb ako od banky v celkovej sume 6.030,- €, spláca mesačne sumou 352,03 €. Z výpisu z katastra nehnuteľností podľa okresného súdu vyplývalo, že odporcovia sú spoluvlastníkmi nehnuteľností v katastrálnom území L. (okres J.) a v katastrálnom území D. P. (okres J. J.), pričom sa jedná o lesné pozemky, trvalé trávnaté porasty, zastavané plochy a nádvorcia, ako aj rodinný dom a samostatne stojacu garáž. Odporkyňa 2/ je vlastníčkou motorového vozidla. Z potvrdenia o príjme odporkyne 2/ okresný súd zistil jej priemerný

príjem predstavuje sumu 853,66 € v čistom mesačne. Z oznámenia priemerného zárobku odporcu 1/ bolo okresnému súdu zrejmé, že za mesiace september 2014 až december 2014 tento predstavoval sumu 871,58 € v čistom mesačne; spoločnosť G., a.s., súčasne uviedla, že pracovný pomer odporcu 1/ je dojednaný na dobu určitú do 07.09.2015, pričom pracovný pomer odporcu 1/ trvá, nie je vo výpovednej lehote. Po zhodnotení žiadosti odporcov o oslobodenie od súdnych poplatkov, vrátane ich majetkových, ako aj zárobkových pomerov a výšky súdneho poplatku, ktorý majú odporcovia v konaní zaplatiť (2.162,- €), okresný súd v zmysle § 138 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) rozhodol tak, že odporcom oslobodenie od súdnych poplatkov nepriznal. Majetkové a zárobkové pomery odporcov z priložených listín podľa okresného súdu odporcom umožňujú uhradenie súdneho poplatku v sume 2.162,- €. Vzal pritom do úvahy aj skutočnosť, že odporcovia sú riadne zamestnaní a ich celkový mesačný zárobok predstavuje v priemere sumu 1.725,24 €.

Proti uzneseniu okresného súdu podali odporcovia včas odvolanie zo dňa 15.04.2015 (č.l. 98-100 spisu), ktorým navrhli, aby im odvolací súd priznal oslobodenie od súdnych poplatkov v plnom rozsahu. Uviedli, že odporca 1/, ako bolo pôvodne uvedené, bol v čase podania odporu proti platobnému rozkazu nezamestnaný 3,5 roka a ako uviedol v dotazníku pre súd dňom 08.09.2014 nastúpil do zamestnania v spoločnosti C., a. s., na dobu určitú do 08.09.2015. Ako pohľadávky voči odporcovi 1/ uviedli debet v D., a.s., uhrádzaný v pravidelných mesačných splátkach po 20,- €, ktorý SLSP dala spoločnosti Kruk Česká a Slovenská republika s.r.o. na vymáhanie a žiadajú úhradu v sume 2.085,93 €; úver v SLSP, a. s., splácaný mesačne po 20,- €, kde prebieha súdne konanie pod sp. zn. 9C/122/2014 o zaplatenie sumy 1.037,64 €; pohľadávka spoločnosti Slovak Telekom, kde prebieha súdne konanie pod sp. zn. 14C/142/2014 o zaplatenie 570,29 € (v tomto konaní súd uznal oslobodenie od súdnych poplatkov v celom rozsahu); ďalej má voči odporcovi 1/ pohľadávku záložňa Dasal Slovenská Ľupča vo výške 870,- € pri mesačných splátkach v sume 104,40 €; exekúcia vo veci sp. zn. 4Er/3432/2014 je vedená na sumu 2.627,84 € a pohľadávka z Quatro karty s celkovou sumou k úhrade v sume 2.162,96 € je vymáhaná spoločnosťou Intrum Justitia Slovakia, s.r.o. Ako pohľadávky voči odporkyňi 2/ označili pohľadávky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. (č. zmluvy 44070037479, zostáva zaplatiť 1.502,- €, splátka 54,49 € a č. zmluvy 4504024944, zostáva zaplatiť 4.577,24 €, splátka 50,86 €) a pohľadávky spoločnosti Proficredit, a.s. (č. zmluvy XXXXXXXXXXX, zostáva zaplatiť 2.632,98 €, splátka 62,69 €; č. zmluvy XXXXXXXXXXX, zostáva zaplatiť 2.700,18 €, splátka 64,29 €; č. zmluvy XXXXXXXXXXX, zostáva zaplatiť 3.375,54 €, splátka 80,37 €, vykonáva sa zrážka z platu; č. zmluvy XXXXXXXXXXX, zostáva zaplatiť 3.375,54 €, splátka 80,37 €, vykonáva sa zrážka z platu; č. zmluvy XXXXXXXXXXX, zostáva zaplatiť 2.961,42 €, splátka 70,51 €, vykonáva sa zrážka z platu od marca 2015 a č. zmluvy XXXXXXXXXXX, zostáva zaplatiť 1.543,20 €, splátka 64,20 €). Odporcovia poukázali na prebiehajúce súdne konanie na Okresnom súde Brezno vedené pod sp. zn. 4C/67/2012 a trestné oznámenia ČVS:ORP-470/OEK-BB-2012 - OR PZ Banská Bystrica, ČVS:ORP-1442/OV-BB-2012 - OR PZ Banská Bystrica, ČVS:ORP-951/OEK-BB-2012 - OR PZ Banská Bystrica a ČVS:ORP-815/OEK-BB-2012 - OR PZ Banská Bystrica. Spoločné rodinné výdavky odporcov predstavujú cestovné náklady spolu sume 80,- €, výdavky na lieky v sume 20,- €, inkaso v sume 145,- €, školné (ročne) v sume 150,- €, učebné pomôcky a školské aktivity v sume 40,- € mesačne, strava v sume 310,- € mesačne, materiálne zabezpečenie rodiny (bežné oblečenie) v sume 30,- € mesačne na jednu osobu, neočakávané výdavky ako nedoplatok za vodu, plyn a údržbu domácnosti. Odporkyňa 2/ sa nestotožnila s tvrdením uvedeným v uznesení o tom, že je vlastníčkou nehnuteľnosti, čo nie je pravda, ako ani to, že je spoluvlastníčkou s odporcom 1/; tiež nie je vlastníčkou motorového vozidla. Pri zisťovaní pomerov v zamestnaní okresný súd pravdepodobne vychádzal z vyjadrenia nemocnice o parkovnom, čo však nie je dôvodom poukazovať na to, že je vlastníčkou motorového vozidla; parkovné si však ako zamestnanec ponechala. Ďalej poukázala na nejasnosť v uznesení ohľadom úverov od iných osôb ako od banky predstavujúcich celkovú sumu 6.032,- € splácanú mesačne v sume 352,03 €, pretože si nie je vedomá takejto výšky. Odporcovia sa nestotožnili ani s vyjadrením v uznesení o tom, že: „oslobodenie od platenia súdneho poplatku za odpor, ktorý predstavuje sumu 2.162,- €“; toto vyjadrenie označili za nejasné a nezrozumiteľné, lebo v odpore proti platobnému rozkazu spoločne podali odvolanie proti výroku o náhrade trov konania navrhovateľa v sume 2.162,- € a náhrade trov právneho zastúpenia v sume 1.001,71 €; v uznesení zo dňa 06.03.2015 je úplne iné znenie rozhodnutia.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a uznesenie okresného súdu podľa § 220 O.s.p. zmenil, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie ani zrušenie.

Podľa § 220 O.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 219 O.s.p.), ani na jeho zrušenie (§ 221 ods. 1 O.s.p.).

Zo spisu okresného súdu vyplýva, že navrhovateľ sa návrhom na začatie konania zo dňa 24.03.2014 voči odporcom domáha zaplatenia sumy 36.034,81 € s príslušenstvom z titulu neuhradenej pôžičky peňazí. O návrhu navrhovateľa rozhodol okresný súd platobným rozkazom č.k. 20Ro/100/2014-16 zo dňa 28.05.2014, proti ktorému podali odporcovia včas odpor s odôvodnením vo veci samej (č.l. 19-22 a č.l. 41-42 spisu). V konaní sa odporcovia v podstate bránia tým, že im nebola poskytnutá pôžička v sume 36.034,81 € ako aj tým, že dohodu o splátkach a uznaní dlhu zo dňa 20.06.2012 podpísali pod nátlakom navrhovateľa.

Podľa § 138 ods. 1 O.s.p., na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť; poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú.

Z ustanovenia § 138 ods. 1 O.s.p. vyplýva, že kumulatívnymi zákonnými podmienkami na čiastočné alebo úplné oslobodenie od súdnych poplatkov sú: a/ návrh na oslobodenie od súdnych poplatkov, b/ pomery účastníka, o ktorého oslobodenie ide, odôvodňujú jeho oslobodenie od súdnych poplatkov, c/ nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva.

V prejednávanej veci bola zo strany odporcov splnená zákonná podmienka návrhu na oslobodenie od súdnych poplatkov a odvolací súd mal za to, že z ich strany nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Preto bolo potrebné zaoberať sa pri posudzovaní odvolania hlavne pomermi odporcov s ohľadom na to, či a prípadne v akom rozsahu odôvodňujú oslobodenie od súdnych poplatkov. Ich pomery chápal odvolací súd ako spoločensko-ekonomické podmienky, v ktorých žijú, osobné, majetkové a zárobkové možnosti, oprávnené potreby, t.j. bývanie, strava, uspokojovanie bežných kultúrnych a iných hmotných potrieb.

Odvolací súd ustálil, že odporcovia sú od 06.11.1993 manželmi, majú dve vyživovacie povinnosti k dvom vlastným nezaopatreným deťom.

Odporca 1/ je od 08.09.2014 zamestnaný v spoločnosti C., a.s., Bratislava, ako projektový manažér a jeho pracovný pomer je dojednaný na dobu určitú (do 07.09.2015). Priemerný mesačný zárobok odporcu 1/ za mesiace september 2014 až december 2014 podľa oznámenia jeho zamestnávateľa zo dňa 20.01.2015 predstavoval sumu 871,58 € v čistom. Odporca 1/ býva spolu s manželkou v rodinnom dome nachádzajúcom sa v katastrálnom území X/X; X/X, okres XXX J., ktorého spoluvlastníkom (spolu so samostatne stojacou garážou) je podľa LV č. XXXX v podiele 1/4; odporca 1/ je tiež podielovým spoluvlastníkom (s podielom 1/9) nehnuteľnosti (vinica) zapísanej na LV č. XXX v katastrálnom území M., okres E. T. a podľa zistenia okresného súdu aj spoluvlastníkom (s podielom 1/4) nehnuteľností (zastavaná plocha a nádvorie, záhrada) zapísaných na LV č. XXX v katastrálnom území D. P., okres J. J.. Odporca 1/ v tlačive pre dokladovanie pomerov účastníkov konania vyčíslil mesačné výdavky spojené s bývaním, a to platbu za vodu v sume 20,- €, platbu za elektrinu v sume 25,- € a platbu za plyn v sume 100,- €. Peniaze v banke predstavujú podľa tvrdenia odporcu 1/ v časti vklady a úspory sumu 2,- €. Odporca 1/ ďalej uviedol ako bankové úvery - spotrebný úver v banke (SLSP), ktorý mal čerpať v sume 4.915,25 € s mesačnou splátkou 20,- € a ktorého spoludlžníkom je manželka, taktiež uviedol debet v SLSP v sume 1.991,63 € splácaný po 20,- € mesačne; okrem týchto úverov uviedol ďalej pôžičku v záložni DASAL, s.r.o., Slovenská Ľupča, v sume 620,- €, splácanú po 78,- € mesačne; medzi výdavky účastníka konania zaradil cestovné v sume 40,- € mesačne a výdavky na lieky v sume 20,- € mesačne. Ako iné súdne konania, ktorých je účastníkom odporca 1/ uviedol konanie pred Okresným súdom Banská Bystrica sp. zn. 9C/122/2014 o zaplatenie sumy 1.037,64 €, konanie pred Okresným súdom Banská Bystrica sp. zn. 9C/188/2013 o zaplatenie sumy 1.249,81 € a konanie pred Okresným súdom Banská Bystrica sp. zn. 14C/142/2014 o zaplatenie sumy 570,29 € (Slovak Telekom).

Odporkyňa 2/ je od 01.09.2006 zamestnaná na dobu neurčitú ako zdravotná sestra vo V. nemocnici s poliklinikou F. D. O., pričom jej priemerný čistý mesačný príjem podľa potvrdenia o príjme zamestnávateľa predstavuje sumu 853,66 €. Mesačné výdavky súvisiace s bývaním sú totožné ako u odporcu 1/. Odporkyňa 2/ vlastní podľa LV č. XXXX nehnuteľnosti (lesné pozemky) v katastrálnom území

L., okres J. v podiele 10/10560 a podľa LV č. XXXX nehnuteľnosti (trvalé trávnaté porasty) v katastrálnom území L., okres J. v podiele 10/10560. Odporkyňa 2/ v tlačive uviedla, že je oprávnená užívať motorové vozidlo Nissan Qashqai. Zostatok na účte vo E., a.s., predstavuje podľa tvrdenia odporkyne 2/ sumu mínus 1.174,46 €. Debetná karta vo E., a.s., s požičanou sumou 500,- € splácanou po 20,- € mesačne a spotrebný úver v D. v sume 4.915,25, kde je odporkyňa 2/ spoludlžníkom, splácaný po 20,- €, predstavujú celkovú sumu bankových úverov v sume 5.415,25 € splácanú mesačne sumou 45,- €. V časti 5.2 tlačiva - Pôžičky a úvery od iných osôb ako od banky odporkyňa 2/ uviedla úver od Proficredit v sume 930,- € s mesačnou splátkou 64,30 €, úver od Proficredit v sume 930,- € s mesačnou splátkou 64,30 €, úver od Proficredit v sume 1.500,- € s mesačnou splátkou 80,37 €, úver od Proficredit v sume 1.500,- € s mesačnou splátkou 80,37 € a úver od Proficredit v sume 1.170,- € s mesačnou splátkou 62,69 €. Mesačné výdavky na cestovné do zamestnania vyčíslila v sume 40,- €. Odporkyňa 2/ v závere tlačiva uviedla, že je účastníčkou konania vedeného na Okresnom súde Brezno sp. zn. 4C/67/2012 o neplatnosť zmluvy a určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam a konania vedeného na Okresnom súde Banská Bystrica sp. zn. 9C/122/2014 o zaplatenie sumy 1.037,64 € (SLSP). V časti tlačiva 9. - Ďalšie skutočnosti, ktoré by mal súd zohľadniť, odporkyňa 2/ okrem iného doplnila ako ďalšie úvery - úver od spoločnosti Proficredit v sume 1.200,- € s mesačnou splátkou 64,29 € a úver od spoločnosti Home Credit Slovakia v sume 1.600,- € s mesačnou splátkou 54,49 €.

Vo vzťahu k uvedenému pokladal odvolací súd za potrebné konštatovať, že odporkyňou 2/ tvrdená skutočnosť o tom, že je držiteľkou vozidla Nissan Qashqai vyplynula aj z vyhládavania Okresného dopravného inšpektorátu v Banskej Bystrici v zozname vozidiel vykonaného na žiadosť okresného súdu. Odvolací súd mal z obsahu spisu za preukázané, že odporkyňa 2/ nie je vlastníčkou, ale len držiteľkou motorového vozidla. Tvrdenie okresného súdu, že odporkyňa 2/ je vlastníčkou motorového vozidla uvedenej značky v odôvodnení napadnutého uznesenia preto nebolo možné pokladať za správne. Okolnosť, že odporkyňa 2/ v odvolaní nesúhlasila s tvrdením okresného súdu, ktorý v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že úvery odporkyne 2/ od iných osôb ako od banky predstavujú celkovú sumu 6.030,- € splácanú mesačne spolu sumou 352,03 €, bola podľa odvolacieho súdu spôsobená tým, že okresný súd pri rozhodovaní o žiadosti odporcov o oslobodenie od súdnych poplatkov nezohľadnil výšku ďalších dvoch odporkyňou 2/ uvádzaných úverov v časti tlačiva 9. (ďalšie skutočnosti), ktoré mal okresný súd zohľadniť.

Po zohľadnení všetkých okolností tvrdených odporcami ako aj verifikovanými okresným súdom dospel odvolací súd k záveru, že vzhľadom na aktuálne pomery odporcov je potrebné uznesenie okresného súdu zmeniť a odporcom priznať čiastočné oslobodenie od súdnych poplatkov. Hoci v súčasnej dobe nie je možné konštatovať nemajetnosť a sociálne slabú situáciu týchto účastníkov konania, t.j. okolnosti ktoré by zdôvodňovali oslobodenie odporcov od poplatkovej povinnosti v celom rozsahu, na druhej strane by neoslobodenie odporcov od súdnych poplatkov ani len sčasti podľa názoru odvolacieho súdu znamenalo neprimeraný zásah do už nepriaznivej majetkovej situácie odporcov. Na základe vyššie zistených príjmov, majetku a osobných pomerov odporcov odvolací súd usúdil, že odporcovia v súčasnosti spĺňajú zákonné podmienky na priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov v rozsahu jednej polovice poplatkovej povinnosti, pričom zobral do úvahy nielen príjmy, ale aj výdavky odporcov. Na úplné oslobodenie odporcov od súdnych poplatkov alebo oslobodenie vo väčšom rozsahu neboli podľa názoru odvolacieho súdu splnené podmienky, pretože i keď sú odporcovia v značnej miere zadlžení, nie sú úplne nemajetní, nakoľko vlastnia uvedené nehnuteľnosti a ich celkový príjem predstavuje v priemere sumu 1.725,24 € mesačne.

Na základe uvedeného odvolací súd uznesenie okresného súdu zmenil tak, že priznal odporcom oslobodenie od súdnych poplatkov v rozsahu jednej polovice poplatkovej povinnosti. Povinnosťou odporcov tak bude zaplatiť súdny poplatok za podanie odporu v sume 1.081,- € (1/2 zo sumy 2.162,- €). Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.